

Obsah

Předmluva	15
CÍL PUBLIKACE	15
PRÁCE S PUBLIKACÍ	16
1 Mezinárodní harmonizace účetnictví a účetního výkaznictví	17
1.1 MEZINÁRODNÍ HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ	17
1.2 MEZINÁRODNÍ STANDARDY ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ	19
1.2.1 Stručné shrnutí dosavadního vývoje	19
1.2.2 Cíle a strukturování IFRS	22
2 Koncepční rámec účetního výkaznictví – východisko Mezinárodních standardů účetního výkaznictví	27
2.1 ROLE KONCEPČNÍHO RÁMCE, UŽIVATELÉ A CÍLE ÚČETNÍ ZÁVĚRKY	28
2.2 ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY SESTAVENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY	29
2.3 KVALITATIVNÍ CHARAKTERISTIKY ÚČETNÍ ZÁVĚRKY	30
2.4 DEFINICE A ROZPOZNÁNÍ ZÁKLADNÍCH PRVKŮ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY	33
2.4.1 Definice aktiva	33
2.4.2 Definice závazku	34
2.4.3 Vlastní kapitál	35
2.4.4 Výnosy a náklady	35
2.5 OCEŇOVÁNÍ – ZÁKLADNÍ KONCEPCE	37
2.5.1 Výchozí koncepce oceňování	37
2.5.2 Pojetí kapitálu a uchování kapitálu (uchování podnikové podstaty)	39
3 Oceňovací přístupy užívané v IFRS	41
3.1 OCEŇOVÁNÍ AKTIV A ZÁVAZKŮ V MOMENTĚ JEJICH POŘÍZENÍ, RESPEKTIVE VZNIKU	41
3.1.1 Ocenění vycházející z pořizovacích nákladů nebo jejich odhadu	41
3.1.1.1 Aktivace výpůjčních nákladů	43
3.1.1.2 Ocenění aktiv a závazků v amortizovaných nákladech (metodou současné hodnoty)	47
3.1.2 Ocenění pořizovaných aktiv (závazků) ve fair value	50
3.2 OCEŇOVÁNÍ V PRŮBĚHU DRŽENÍ AKTIV A EXISTENCE ZÁVAZKŮ	50
3.2.1 Oceňování položek účetní závěrky na bázi historických cen	51
3.2.1.1 Snížení hodnoty aktiv v důsledku zhoršení jejich užitečnosti	53

3.2.2	Oceňování položek účetní závěrky ve fair value	64
3.2.2.1	Standardy užívající fair value a jejich přístup k určení fair value	64
3.2.2.2	Vypořádání rozdílů z přecenění na fair value	65
3.2.2.3	Obecné přístupy a zásady zjištění fair value dané standardem IFRS 13	67
3.3	KURZOVÉ ROZDÍLY	73
3.3.1	Cíle a rozsah působnosti standardu IAS 21, výchozí definice	73
3.3.2	Volba funkční měny	75
3.3.3	Kurzové rozdíly vzniklé z transakcí v cizích měnách při jejich převodu na funkční měnu	76
3.3.3.1	Kurzové rozdíly v průběhu roku (výchozí uznání)	76
3.3.3.2	Vykazování peněžních a nepeněžních položek ve funkční měně k rozvahovému dni	77
3.3.4	Vykazování ve funkční měně v případě, že není využívána pro běžné účtování	78
3.3.5	Použití jiné než funkční měny pro vykazování	81
3.3.6	Vypořádání kurzových rozdílů	81
3.3.7	Zveřejňování	82
4	Rozvaha – výkaz o finanční situaci	85
4.1	CHARAKTERISTIKA PŮSOBNOSTI A CÍLŮ IAS 1	85
4.2	VÝCHODISKA SESTAVENÍ ROZVAHY	86
4.3	OBECNÉ POŽADAVKY IAS 1 NA KLASIFIKACI AKTIV A ZÁVAZKŮ A JEJICH ZVEŘEJNĚNÍ V ROZVAZE	87
4.3.1	Řazení aktiv a pasiv v rozvaze, rozlišení krátkodobých a dlouhodobých aktiv a závazků	89
4.3.2	Položky zveřejňované přímo v rozvaze	92
5	Dlouhodobá nehmotná aktiva	97
5.1	ROZSAH PŮSOBNOSTI IAS 38, VÝCHOZÍ DEFINICE	97
5.1.1	Rozpoznání	97
5.1.1.1	Identifikovatelnost	97
5.1.1.2	Ovládání (kontrola)	98
5.2	OCEŇOVÁNÍ	99
5.2.1	Oceňování v momentě pořízení	99
5.2.1.1	Nehmotný majetek vytvořený vlastní činností	99
5.2.1.2	Pořízení nehmotného aktiva v rámci koupě podniku	101
5.2.2	Ocenění v průběhu držení aktiva	102
5.2.2.1	Model historických cen	102
5.2.2.2	Model přecenění na fair value	102
5.2.2.3	Problematika určitelnosti doby použitelnosti aktiva a amortizace	103
5.2.2.4	Amortizace	104
5.3	ZVEŘEJNĚNÍ A POZBYTÍ AKTIV	105
6	Dlouhodobá hmotná aktiva určená k užívání účetní jednotkou	107
6.1	ROZSAH PŮSOBNOSTI IAS 16, VÝCHOZÍ DEFINICE	107
6.2	OCEŇOVÁNÍ	109
6.2.1	Oceňování v momentě pořízení	109

6.2.2	Ocenění v průběhu držení aktiva	114
6.2.2.1	Model historické ceny	114
6.2.2.2	Model fair value	114
6.2.2.3	Odpisy a snížení hodnoty	116
6.3	ZVEŘEJNĚNÍ A ODÚČTOVÁNÍ	122
6.3.1	Klasifikace a zveřejnění	122
6.3.2	Odúčtování	123
7	Leasingy	125
7.1	IAS 17 – LEASINGY	125
7.1.1	IAS 17 – rozsah působnosti a úvodní definice	125
7.1.2.	Finanční leasing	128
7.1.2.1	Účetní zachycení finančních leasingů u pronajímatele	130
7.1.2.2	Účetní zachycení finančních leasingů u nájemce	134
7.1.3	Operativní leasing	141
7.1.3.1	Operativní leasingy u pronajímatele	141
7.1.3.2	Operativní leasing u nájemce	143
7.1.4	Prodej a zpětný leasing	144
7.1.5	Příčiny novelizace standardu	146
7.2	IFRS 16 LEASINGY	146
7.2.1	IFRS 16 – rozsah působnosti a úvodní definice	146
7.2.1.1	Identifikace leasingu, odlišení leasingu od služby	147
7.2.1.2	Předmět účetního zobrazení	152
7.2.1.3	Doba leasingu	154
7.2.2.	Leasing u nájemce	155
7.2.2.1	Výjimky z aplikace standardu u nájemce	155
7.2.2.2	Oceňování při zahájení leasingu	156
7.2.2.3	Následné ocenění	158
7.2.2.4	Modifikace leasingové smlouvy	160
7.2.2.5	Prezentace a zveřejnění	162
7.2.3	Leasing u pronajímatele	163
7.2.3.1	Modifikace leasingové smlouvy	163
7.2.3.2	Prezentace a zveřejnění	164
7.2.4	Prodej a zpětný leasing	164
8	Dlouhodobé investice	167
8.1	DLOUHODOBÉ INVESTICE FINANČNÍ A NEFINANČNÍ	167
8.2	PŘEDMĚT IAS 40, ROZPOZNÁNÍ INVESTICE DO NEMOVITOSTÍ	167
8.3	OCEŇOVÁNÍ INVESTIC DO NEMOVITOSTÍ	169
8.3.1	Ocenění při pořízení	169
8.3.2	Modely pro následné ocenění investic do nemovitostí	171
8.4	POŽADAVKY NA ZVEŘEJŇOVÁNÍ	172
8.5	VYŘAZENÍ AKTIV Z INVESTIC DO NEMOVITOSTÍ	172

9	Dlouhodobá aktiva držena k prodeji a ukončované činnosti	175
9.1	PŘEDMĚT A CÍL STANDARDU IFRS 5, VÝCHOZÍ DEFINICE	175
9.2	OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÝCH AKTIV A SKUPIN AKTIV A ZÁVAZKŮ K PRODEJI	177
9.3	VYKÁZÁNÍ A ZVEŘEJNĚNÍ	179
10	Zásoby	183
10.1	PŘEDMĚT STANDARDU IAS 2	183
10.2	OCEŇOVÁNÍ	184
10.2.1	Oceňování při pořízení – náklady pořízení zásob	184
10.2.2	Snížení hodnoty zásob	187
10.2.3	Oceňování spotřeby zásob	188
10.3	ZVEŘEJNĚNÍ	189
11	Biologická aktiva	191
11.1	PŘEDMĚT STANDARDU IAS 41, VÝCHOZÍ DEFINICE	191
11.2	OCEŇOVÁNÍ	192
11.2.1	Stanovení fair value	193
11.2.2	Státní dotace	195
11.3	VYKAZOVÁNÍ A ZVEŘEJNĚNÍ	195
11.4	MOŽNÉ PŘÍSTUPY K ÚČETNÍMU ZACHYCENÍ BIOLOGICKÝCH AKTIV	197
12	Finanční nástroje	203
12.1	ÚPRAVA FINANČNÍCH NÁSTROJŮ V RÁMCI IFRS	203
12.2	VÝCHOZÍ DEFINICE	204
12.3	KLASIFIKACE FINANČNÍCH NÁSTROJŮ PRO ÚČELY OCEŇOVÁNÍ	207
12.3.1	Kategorie finančních aktiv a závazků definované v IFRS 9	207
12.3.2	Oceňování finančních nástrojů při prvotním zachycení	213
12.3.3	Ocenění finančních nástrojů v průběhu držení	214
12.3.3.1	Finanční nástroje oceňované metodou amortizovaných nákladů	216
12.3.3.2	Finanční nástroje přeceňované na fair value	218
12.3.3.3	Snížení hodnoty finančních aktiv	221
12.4	ODLIŠENÍ FINANČNÍHO ZÁVAZKU A KAPITÁLOVÉHO NÁSTROJE	230
12.5	POVINNOSTI ZVEŘEJNĚNÍ INFORMACÍ O FINANČNÍCH NÁSTROJÍCH	231
12.5.1	Klasifikace rizik spojených s finančními nástroji	232
12.5.2	Informace zveřejňované u jednotlivých typů rizik	232
12.5.2.1	Informace zveřejňované v rozvaze či v komentáři k účetní závěrce	234
12.5.2.2	Informace zveřejňované ve výsledovce či v komentáři k účetním výkazům	236

12.6 DLOUHODOBÉ FINANČNÍ INVESTICE V INDIVIDUÁLNÍCH ÚČETNÍCH ZÁVĚRKÁCH	236
13 Vlastní kapitál, výkaz o změnách ve vlastním kapitálu	239
13.1 DEFINICE VLASTNÍHO KAPITÁLU	239
13.2 ZVEŘEJŇOVANÉ INFORMACE O VLASTNÍM KAPITÁLU	241
13.2.1 Základní (akciový) kapitál	241
13.2.2 Fondy a nerozdělený zisk	244
13.2.3 Výkaz o změnách ve vlastním kapitálu	244
14 Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva	247
14.1 PŘEDMĚT STANDARDU IAS 37, VÝCHOZÍ DEFINICE	247
14.2 PODMÍNKY UZNÁNÍ REZERV	249
14.3 OCEŇOVÁNÍ A ÚČETNÍ ZOBRAZENÍ REZERV A DOHADNÝCH POLOŽEK	251
14.3.1 Oceňování rezerv a dohadných položek aktivních a pasivních	251
14.3.2 Účetní zachycení rezerv	253
14.4 TYPICKÉ SITUACE VEDOUcí KE VZNIKU REZERV	256
14.4.1 Rezerva na restrukturalizaci	259
14.5 ZVEŘEJŇOVÁNÍ	260
15 Závazky vůči zaměstnancům	263
15.1 CÍL A ROZSAH PŮSOBNOSTI STANDARDU	263
15.2 KRÁTKODOBÉ ZAMĚSTNANECKÉ POŽITKY	263
15.3 DLOUHODOBÉ ZAMĚSTNANECKÉ POŽITKY	264
16 Daně ze zisku	267
16.1 ROZSAH PŮSOBNOSTI A CÍLE STANDARDU	267
16.2 ÚČETNÍ ZACHYCENÍ SPLATNÉ DANĚ	267
16.3 ODLOŽENÁ DAŇ	268
16.3.1 Východiska standardu IAS 12 v oblasti odložené daně, definice základních pojmů	268
16.3.2 Oceňování odložených daňových závazků a pohledávek	270
16.3.3 Rozpoznání a účetní zachycení odložených daňových pohledávek a závazků	272
16.3.3.1 Zdanitelné přechodné rozdíly – vznik odložených daňových závazků	273
16.3.3.2 Odečitatelné přechodné rozdíly, možný vznik odložených daňových pohledávek	279
16.3.3.3 Podnikové kombinace	283
16.4 VYKAZOVÁNÍ A ZVEŘEJŇOVÁNÍ	284
17 Státní dotace	287
17.1 PŘEDMĚT STANDARDU IAS 20, VÝCHOZÍ DEFINICE	287

17.2 STÁTNÍ DOTACE	289
17.2.1 Rozpoznání dotace	289
17.2.2 Metody účetního zachycení obdržené dotace	289
17.2.2.1 Princip přiřazování nákladů a souvisejících výnosů při vykazování dotací	290
17.2.2.2 Dotace na pořízení aktiv	291
17.3 ZVEŘEJNĚNÍ INFORMACÍ O DOTACÍCH A OSTATNÍCH STÁTNÍCH PODPORÁCH	292
18 Výnosy ze smluv se zákazníky	293
18.1 VÝCHODISKA IFRS 15	293
18.2 PŘEDMĚT STANDARDU	293
18.3 IDENTIFIKACE SMLOUVY	294
18.3.1 Pravděpodobnost úhrady budoucích peněžních toků (pohledávek) plynoucích ze smlouvy	294
18.3.2 Agregace smluv	295
18.3.3 Změny smluv	296
18.4 IDENTIFIKACE POVINNOSTÍ PLYNOUCÍCH ZE SMLOUVY	298
18.5 TRANSAKČNÍ CENA	301
18.5.1 Variabilní složka ceny	301
18.5.2 Závazky z refundace	303
18.5.3 Finanční komponenta ceny	305
18.6 ALOKACE TRANSAKČNÍ CENY NA JEDNOTLIVÉ POVINNOSTI PLYNOUCÍ ZE SMLOUVY	308
18.7 SPLNĚNÍ POVINNOSTI PLYNOUCÍ ZE SMLOUVY – ROZPOZNÁNÍ VÝNOSU	311
18.7.1 Aktiva a závazky vznikající na základě smlouvy se zákazníkem	311
18.7.2 Jednorázové splnění povinnosti	314
18.7.3 Postupné plnění povinnosti	316
18.8 VYKÁZÁNÍ A ZVEŘEJNĚNÍ	319
19 Výkaz o úplném výsledku hospodaření, výsledovka	321
19.1 INFORMAČNÍ POTENCIÁL VÝKAZU	321
19.2 STRUKTURA VÝKAZU O ÚPLNÉM VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ	322
19.2.1 Položky, které je třeba vykázat přímo ve výkazu o úplném výsledku hospodaření	322
19.2.2 Položky zveřejňované buď přímo ve výkazu o úplném výsledku hospodaření, nebo v komentáři	324
19.2.3 Struktura výsledovky	324
19.2.4 Formáty sestavení výsledovky, klasifikace nákladů ve výsledovce	326
20 Výkaz peněžních toků	331
20.1 ROZSAH PŮSOBNOSTI STANDARDU IAS 7, VÝCHOZÍ DEFINICE	331

20.2	PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIČNÍCH ČINNOSTÍ	333
20.3	PENĚŽNÍ TOKY Z FINANCOVÁNÍ	334
20.4	PENĚŽNÍ TOKY Z PROVOZNÍCH ČINNOSTÍ	334
20.5	METODY SESTAVENÍ VÝKAZU PENĚŽNÍCH TOKŮ	336
20.6	SESTAVENÍ A PREZENTACE VÝKAZU PENĚŽNÍCH TOKŮ A SOUVISEJÍCÍ ZVEŘEJŇOVANÉ INFORMACE	338
21	Komentář k účetním výkazům	341
21.1	PŘEHLED INFORMACÍ ZVEŘEJŇOVANÝCH V KOMENTÁŘI K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE	341
21.2	VOLBA ÚČETNÍCH POLITIK, ZVEŘEJŇOVANÉ INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE ZMĚN ÚČETNÍCH POLITIK, ZMĚN V ODHADECH A CHYB	343
21.2.1	Předmět standardu IAS 8	343
21.2.2	Účetní politiky	343
21.2.3	Změny v účetních odhadech	345
21.2.4	Chyby	346
21.3	VYKAZOVÁNÍ PODLE SEGMENTŮ	347
21.3.1	Definice provozních segmentů v souladu s IFRS 8	348
21.3.2	Zveřejňované informace	350
21.4	UDÁLOSTI PO ROZVAHOVÉM DNI	352
21.5	ZVEŘEJNĚNÍ INFORMACÍ O SPŘÍZNĚNÝCH STRANÁCH	354
21.5.1	Povinnosti zveřejnění v oblasti spřízněných stran	355
	Seznam literatury	359
	Klíčová slova s anglickými ekvivalenty	360
	Příloha	363
	Rejstřík	365

Obsah podle jednotlivých probíraných standardů

1	Mezinárodní harmonizace účetnictví a účetního výkaznictví	17
2	Koncepční rámec účetního výkaznictví – východisko Mezinárodních standardů účetního výkaznictví	27
	<i>Koncepční rámec účetního výkaznictví</i>	27
3	Oceňovací přístupy užívané v IFRS	41
	<i>Průřezový přehled oceňovacích přístupů v jednotlivých standardech</i>	41
	<i>IAS 23 – Výpůjční náklady</i>	43
	<i>IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv</i>	53
	<i>IFRS 13 – Ocenění ve fair value (Fair Value Measurement)</i>	67
	<i>IAS 21 – Dopady změn směnných kurzů cizích měn</i>	73
4	Rozvaha – výkaz o finanční situaci	85
	<i>IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky</i>	85
5	Dlouhodobá nehmotná aktiva	97
	<i>IAS 38 – Nehmotná aktiva</i>	97
6	Dlouhodobá hmotná aktiva určená k užívání účetní jednotkou	107
	<i>IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení</i>	107
7	Leasingy	125
	<i>IAS 17 – Leasingy</i>	125
	<i>IFRS 16 – Leasingy</i>	146
8	Dlouhodobé investice	167
	<i>IAS 40 – Investice do nemovitostí</i>	167
9	Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončované činnosti	175
	<i>IFRS 5 – Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončované činnosti</i>	175
10	Zásoby	183
	<i>IAS 2 – Zásoby</i>	183
11	Biologická aktiva	191
	<i>IAS 41 – Zemědělství</i>	191

12	Finanční nástroje	203
	<i>IAS 32 – Finanční nástroje: vykazování</i>	204
	<i>IFRS 9 – Finanční nástroje</i>	205
	<i>IAS 32 – Finanční nástroje: vykazování</i>	230
	<i>IFRS 7 – Finanční nástroje: zveřejňování</i>	231
13	Vlastní kapitál, výkaz o změnách ve vlastním kapitálu	239
	<i>Koncepční rámec</i>	239
	<i>IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky</i>	241
	<i>IAS 32 – Finanční nástroje: vykazování</i>	242
	<i>IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky</i>	244
14	Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva	247
	<i>IAS 37 – Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva</i>	247
15	Závazky vůči zaměstnancům	263
	<i>IAS 19 – Zaměstnanecké požitky</i>	263
16	Daně ze zisku	267
	<i>IAS 12 – Daně ze zisku</i>	267
17	Státní dotace	287
	<i>IAS 20 – Vykazování státních dotací a zveřejňování státní podpory</i>	287
18	Výnosy ze smluv se zákazníky	293
	<i>IFRS 15 – Výnosy ze smluv se zákazníky</i>	293
19	Výkaz o úplném výsledku hospodaření, výsledovka	321
	<i>IAS 1 – Sestavení a zveřejnění účetní závěrky</i>	321
20	Výkaz peněžních toků	331
	<i>IAS 7 – Výkaz peněžních toků</i>	331
21	Komentář k účetním výkazům	341
	<i>IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky</i>	341
	<i>IAS 8 – Účetní politiky, změny v účetních odhadech a chyby</i>	343
	<i>IFRS 8 – Provozní segmenty</i>	347
	<i>IAS 10 – Události po rozvahovém dni</i>	352
	<i>IAS 24 – Zveřejnění přízněných stran</i>	354